

Evoluția istorică a Moldovei din antichitate până în epoca modernă în contextul civilizației europene. Basarabia în cadrul Imperiului Rus. Sinteză academică, studii, documente și materiale didactice. Partea I

Cifrul proiectului: 20.80009.0807.36

În limba română: Pe parcursul etapei a patra (2023) de realizare a proiectului au fost definitivate și redactate științific două volume de sinteză academică: primul volum: *Evoluția istorică a Moldovei din cele mai vechi timpuri până în epoca modernă în contextul civilizației europene* (85 c.a.), iar al doilea: *Basarabia în cadrul Imperiului Rus* (70 c.a.). Pe parcursul acestei etape volumele au fost redactate științific de coordonatori, au fost ajustate notele, au fost selectate imaginile; s-au redactat compartimentele bibliografie și listele domnilor și mitropoliților din primul volum. Conținutul volumelor este reflectat sub trei aspecte: politic, social-economic și cultural. În primul volum este elucidat și aspectul cotidianului. A fost elaborat compartimentul Cronologie pentru primul volum al sintezei academice. Au fost uniformizați unii termeni și denumiri.

Volumele definitivate au fost discutate în ședințele subdiviziunilor și în cadrul grupurilor de lucru (Istoria veche, Istorie politică și relații internaționale, Istorie social-economică, Istoria culturii și asistența tehnică a proiectului), cu implicarea specialiștilor în domeniu de la alte instituții superioare de învățământ sau de cercetare, iar spre sfârșitul etapei au fost discutate și aprobate în ședința Consiliului Științific al Institutului de Istorie al USM.

În cadrul etapei a patra a fost elaborată și pregătită pentru tipar Crestomația la istoria medievală și modernă a românilor pentru profesori și elevi. În a doua jumătate a lunii decembrie crestomația a fost publicată la editura Lexon Prim din Chișinău.

În vederea diseminării rezultatelor din cadrul proiectului, cercetătorii au publicat monografii, articole și studii științifice, de popularizare a științei, au participat la emisiuni Radio/Tv, au organizat lecții publice, conferințe științifice, au fost încadrați în activitatea didactică: monografii internaționale - 2; monografii naționale - 4; capitole în monografii naționale/internaționale - 1; articole în reviste științifice din bazele de date Web of Science și SCOPUS - 1; în alte reviste din străinătate recunoscute - 7; în reviste din Registrul National al revistelor de profil, cu indicarea categoriei - 11; în alte reviste naționale - 4; în culegeri de lucrări științifice editate peste hotare - 10; în culegeri de lucrări științifice editate în Republica Moldova - 1; articole în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare) - 1; în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova) - 13; în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională -2; teze ale conferințelor științifice în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova) - 8; în lucrările conferințelor științifice naționale - 8; manifestări științifice internaționale (peste hotare) - 23; manifestări științifice internaționale (în Republica Moldova) - 19; manifestări științifice cu participare internațională - 15; manifestări științifice naționale - 26; participări la expoziții, work-shop-uri, târguri, mese rotunde, cursuri, alte activități - 64; emisiuni radio/TV de popularizare a științei - 48; articole de popularizare a științei - 19; membru/președinte al comitetului organizatoric/științific, al comisiilor, consiliilor științifice de susținere a tezelor - 5; teze de postdoctorat susținute și confirmate în anul 2023 de membrii echipei proiectului - 2.

Astfel, scopul și obiectivele din planul de realizare a proiectului pentru această etapă au fost îndeplinite în întregime.

În limba engleză: During the fourth stage (2023) of the realization of the project, two volumes of academic synthesis were finalized and scientifically edited: the first volume: *The historical evolution of Moldova from ancient times to the modern era in the context of European civilization* (85 author's sheets), and the second: *Bessarabia within the Russian Empire* (70 author's sheet). During this stage, the volumes were scientifically edited by the coordinators, the notes were adjusted, the images were selected; the bibliography sections and the lists of rulers and metropolitans from the first volume were edited. The content of the volumes is reflected under three aspects: political, social-economic and cultural. In the first volume, everyday life aspects are also elucidated. The Chronology section was developed for the first volume of the academic synthesis. Some terms and names have been standardized.

The finalized volumes were discussed in the meetings of the subdivisions and within the working groups (Ancient History, Political History and International Relations, Social-Economic History, Cultural History and technical assistance of the Project), with the involvement of specialists in the field from other higher education or research institutions, and towards the end of the stage were discussed and approved in the meeting of the Scientific Council of the Institute of History of Moldova State University.

During this stage, the volume of documents regarding the Russo-Turkish war of 1806-1812 was finalized. Indexes to the volume were developed, summaries of over 500 documents were written. The layout volume is sent to the Publishing House of the Romanian Academy and will be edited at the beginning of 2024.

During the fourth stage, the *Chrestomathy to the Medieval and Modern History of the Romanians for teachers and students* was developed and prepared for printing. In the second half of December, the chrestomathy was published at the Lexon Prim publishing house in Chisinau.

In order to disseminate the results of the project, the researchers published monographs, articles and scientific studies, popularizing science, participated in Radio/Tv shows, organized public lectures, scientific conferences, were included in the didactic activity: international monographs **2**; national monographs **4**; chapters in national/international monographs **1**; articles in scientific journals from the Web of Science and SCOPUS databases **1**; in other recognized foreign journals **7**; in journals included in the National Register of Academic Journals, with indication of the category **11**; in other national journals **4**; in collections of scientific works published abroad **10**; in collections of scientific works published in the Republic of Moldova **1**; articles in proceedings of international conferences (abroad) **1**; in proceedings of international conferences (within Republic of Moldova) **13**; in proceedings of national conference with international participation **2**; theses in the proceedings of international conferences (within Republic of Moldova) **8**; theses in proceedings of national conferences **8**; participation in international academic events (abroad) **23**; in international academic events (organized in the Republic of Moldova) **19**; in academic events with international participation (organized in the Republic of Moldova) **15**; in national academic events **26**; participation in exhibitions, workshops, fairs, round tables, courses, other activities **64**; radio/TV shows popularizing science **48**; science popularization articles **19**; member/chairman in the organizational/scientific committee, commissions, scientific councils for defending PhD and habilitate theses **5**; postdoctoral theses defended and confirmed in 2023 by project team members **2**.

Thus, the purpose and objectives of the project implementation plan for this stage have been fully met.